Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2026/3538

22.7.2026

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Στρατηγική τυποποίηση για μια ισχυρότερη ενιαία αγορά

(Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας)

(C/2026/3538)

Εισηγητής: **Angelo PAGLIARA**

Σύμβουλος	Silvia BORELLI (για τον εισηγητή)
Απόφαση της συνόδου ολομέλειας	19.2.2026
Νομική βάση	Άρθρο 52 παράγραφος 2 του Εσωτερικού Κανονισμού
Αρμόδιο όργανο	Τμήμα «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση»
Έγκριση από το τμήμα	15.4.2026
Έγκριση από την Ολομέλεια	29.4.2026
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	605
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	184/0/7

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) τονίζει ότι η συμμετοχικότητα είναι απαραίτητη για τη νομιμότητα και την αποτελεσματικότητα του ευρωπαϊκού συστήματος τυποποίησης και, ως εκ τούτου, ζητεί ενισχυμένη συμμετοχή των ΜμΕ, των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων επαρκούς χρηματοδοτικής στήριξης και βελτιωμένης πρόσβασης στις δραστηριότητες τυποποίησης, και παράλληλα ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του συστήματος και διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας του συστήματος σε εθνικό επίπεδο.

1.2. Η ΕΟΚΕ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της επικείμενης αναθεώρησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 ([1]), να επιβεβαιώσει σαφώς ότι η ευρωπαϊκή τυποποίηση πρέπει να παραμείνει τεχνικό μέσο στήριξης της νομοθεσίας της ΕΕ και δεν πρέπει να καλύπτει ζητήματα που θα μπορούσαν να εμπίπτουν στο πεδίο του κοινωνικού διαλόγου, σε ευρωπαϊκό, εθνικό, τομεακό, περιφερειακό (επαρχιακό ή τοπικό), επίπεδο εταιρειών και εγκαταστάσεων ([2]).

1.3. Η ΕΟΚΕ συνιστά ο αναθεωρημένος κανονισμός να εισαγάγει μια ρητή *αρχή μη παρέμβασης*, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα πρότυπα δεν ρυθμίζουν ούτε επηρεάζουν έμμεσα θέματα που σχετίζονται με τον κοινωνικό διάλογο ([3]).

1.4. Η ΕΟΚΕ ζητεί τη θέσπιση ενός μηχανισμού εκ των προτέρων αξιολόγησης για όλα τα αιτήματα τυποποίησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προκειμένου να επαληθεύεται το πεδίο εφαρμογής τους και οι πιθανές επιπτώσεις τους στα θεμελιώδη δικαιώματα, την κοινωνική νομοθεσία και τα προνόμια των κοινωνικών εταίρων πριν από την έναρξη της διαδικασίας τυποποίησης.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 89/686/ΕΟΚ και 93/15/ΕΟΚ και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 94/9/ΕΚ, 94/25/ΕΚ, 95/16/ΕΚ, 97/23/ΕΚ, 98/34/ΕΚ, 2004/22/ΕΚ, 2007/23/ΕΚ, 2009/23/ΕΚ και 2009/105/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της απόφασης αριθ. 1673/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 316 της 14.11.2012, σ. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj).

([2]) Βλ. την κοινή επιστολή με θέμα «Standardisation bodies must refrain from issuing social standards» (Οι οργανισμοί τυποποίησης δεν πρέπει να εκδίδουν κοινωνικά πρότυπα), την οποία υπέγραψαν η ETUC, η Business Europe, η SMEunited, η SGI Europe στις 27 Ιουνίου 2025.

([3]) Βλ. την κοινή επιστολή με θέμα «Standardisation bodies must refrain from issuing social standards», την οποία υπέγραψαν η ETUC, η Business Europe, η SMEunited, η SGI Europe στις 27 Ιουνίου 2025.

1.5. Η ΕΟΚΕ ζητεί μεγαλύτερη διαφάνεια και προσβασιμότητα στο ευρωπαϊκό σύστημα τυποποίησης, μεταξύ άλλων βελτιωμένη πρόσβαση του κοινού σε εναρμονισμένα πρότυπα και σαφέστερες πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση και τη λειτουργία των τεχνικών επιτροπών. Αυτό πρέπει να διασφαλίζει τη διαφάνεια, την οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος και την προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης.

1.6. Η ΕΟΚΕ τονίζει την ανάγκη για ισχυρότερο συντονισμό της θέσης της ΕΕ στους διεθνείς οργανισμούς τυποποίησης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα παγκόσμια πρότυπα παραμένουν ευθυγραμμισμένα με τη νομοθεσία, τους στόχους πολιτικής και τα υψηλά επίπεδα προστασίας της ΕΕ.

1.7. Η ΕΟΚΕ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει την πλήρη προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία στις δραστηριότητες των ευρωπαϊκών και εθνικών φορέων τυποποίησης, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών, των υλικών, των εγκαταστάσεων και των συστημάτων ΤΠΕ, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/882 ([4]), διατηρώντας συγχρόνως την ακεραιότητα και τη σύνθεση του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού 1025/2012.

1.8. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η ευρωπαϊκή τυποποίηση πρέπει να παραμείνει βασικό εργαλείο για την τόνωση της ενιαίας αγοράς, της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας και της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ. Η αναθεώρηση θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το σύστημα παραμένει προσανατολισμένο στη βιομηχανία, διασφαλίζοντας παράλληλα την ουσιαστική συμμετοχή των κοινωνικών και κοινωνιακών συμφεροντούχων και των ΜμΕ μέσω απλουστευμένων διαδικασιών, ενισχυμένης ανάπτυξης ικανοτήτων και μεγαλύτερης εκπροσώπησης στις τεχνικές επιτροπές. Τα πρότυπα μπορούν να προσφέρουν εξαιρετικές οικονομικές ευκαιρίες για τις ΜμΕ και για την ενιαία αγορά στο σύνολό της, όχι μόνο ως ζωτικής σημασίας εργαλεία για τη συμμόρφωση, αλλά και ως επένδυση για την ανάπτυξη.

2. **Ιστορικό**

2.1. Η παρούσα γνωμοδότηση πρωτοβουλίας έχει ως στόχο να συμβάλει προορατικά στην επικείμενη αναθεώρηση του πλαισίου τυποποίησης της ΕΕ που ανακοινώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δεδομένου ότι αναμένεται να υποβληθεί νομοθετική πρόταση το τρίτο τρίμηνο του 2026. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η αναθεώρηση αυτή αποτελεί κατάλληλη ευκαιρία για ενίσχυση της ενιαίας αγοράς και της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ, ενώ παράλληλα θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η τυποποίηση θα παραμείνει ένα αξιόπιστο, διαφανές και συμμετοχικό τεχνικό εργαλείο.

2.2. Τα πρότυπα θα πρέπει να συνεχίσουν να στηρίζουν την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα και καινοτομία, ιδίως των ΜμΕ, παραμένοντας παράλληλα απολύτως συνεπή με τις αξίες της ΕΕ, το κεκτημένο της Ένωσης και τη θεσμική αρχιτεκτονική του κοινωνικού διαλόγου. Ταυτόχρονα, τα πρότυπα ανάπτυξης και εφαρμογής θα πρέπει να συμβάλλουν σε ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των εργαζομένων, των καταναλωτών και του περιβάλλοντος.

2.3. Τα πρότυπα διαμορφώνουν όλο και περισσότερο τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα, αυξάνοντας την ανθεκτικότητα των ευρωπαϊκών αξιακών αλυσίδων και επηρεάζοντας την οργάνωση της εργασίας. Δεδομένου του αυξανόμενου αντικτύπου τους στην οργάνωση της εργασίας, την εισαγωγή ψηφιακών τεχνολογιών και την αλληλεπίδραση ανθρώπου-μηχανής, τα πρότυπα θα πρέπει να αναπτυχθούν λαμβανομένων δεόντως υπόψη των πιθανών επιπτώσεών τους στις συνθήκες εργασίας, την ασφάλεια και τις δεξιότητες των εργαζομένων, τους καταναλωτές, το περιβάλλον, καθώς και τους πόρους και τις δεξιότητες των ΜμΕ.

2.4. Στην αξιολόγηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 [SWD(2025) 170 final], η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το τοπίο της ευρωπαϊκής τυποποίησης έχει αλλάξει σημαντικά από την έναρξη ισχύος του κανονισμού. Έχουν προκύψει νέες προκλήσεις λόγω του μεταβαλλόμενου γεωπολιτικού πλαισίου, της ταχείας τεχνολογικής ανάπτυξης που συνδέεται με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, και της ανάγκης βελτίωσης της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων στον τομέα της τυποποίησης. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τονίζει ότι ο κανονισμός πρέπει να αξιοποιήσει πλήρως το στρατηγικό δυναμικό των ευρωπαϊκών προτύπων, προκειμένου να στηρίξει μια ανθεκτική, πράσινη και ψηφιακή ενιαία αγορά και να επιτρέψει στην ΕΕ να ανακτήσει την παγκόσμια ηγετική της θέση στις διαδικασίες τυποποίησης. Αυτό σημαίνει επίσης ότι πρέπει να ενισχυθεί, όπου είναι σκόπιμο, η ικανότητα των συμφεροντούχων που εκπροσωπούν οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συνδικαλιστικές οργανώσεις και ΜμΕ να συμμετέχουν ουσιαστικά στις διαδικασίες τυποποίησης.

([4]) Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

3. **Γενικές παρατηρήσεις: οι προκλήσεις της ευρωπαϊκής διαδικασίας τυποποίησης**

3.1. Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, τα εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή συστήματα τυποποίησης έχουν καταστεί ένα ολοένα και πιο ολοκληρωμένο οικοσύστημα (εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών τυποποίησης). Ως εκ τούτου, έχει σημειωθεί μια αλλαγή στο πλαίσιο της οποίας τα ευρωπαϊκά πρότυπα προέρχονται συχνότερα από το διεθνές επίπεδο. Αυτό εκθέτει τα ευρωπαϊκά πρότυπα σε νέες προκλήσεις, μεταξύ άλλων από την άποψη της «στρατηγικής αυτονομίας» και του «Made in Europe». Η ενίσχυση της ηγετικής θέσης της Ευρώπης σε διεθνές επίπεδο θα διασφαλίσει την προστασία των ευρωπαϊκών συμφερόντων.

3.1.1. Η ΕΟΚΕ εντοπίζει διάφορες διαρθρωτικές προκλήσεις που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να ενισχυθεί η ενιαία αγορά και να βελτιωθεί η νομιμότητα και η αποτελεσματικότητα του ευρωπαϊκού συστήματος τυποποίησης.

3.1.2. Η εγκαιρότητα και η προβλεψιμότητα πρέπει να βελτιωθούν με τη μείωση των καθυστερήσεων σε ολόκληρη την αλυσίδα, από τα αιτήματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έως την κατάρτιση, την αξιολόγηση και τη δημοσίευση, ενώ παράλληλα πρέπει να διασφαλιστούν η συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, η επίτευξη συναίνεσης και η τεχνική ποιότητα. Θα μπορούσαν να προβλεφθούν εφικτοί τρόποι για την αύξηση της ταχύτητας και της ικανότητας ανταπόκρισης του συστήματος μέσω της αντιστοίχισης –πριν από την έναρξη των εργασιών τυποποίησης– του φόρτου εργασίας με τους διαθέσιμους πόρους, συμπεριλαμβανομένων των εμπειρογνωμόνων και των γραμματειών. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί μέριμνα για την επιτάχυνση της αναφοράς των εναρμονισμένων προτύπων, με την καθιέρωση διαφανών και δεσμευτικών διαδικασιών, με σαφείς προθεσμίες και κριτήρια αξιολόγησης και στενότερη επικοινωνία μεταξύ συμβούλων εναρμονισμένων προτύπων και τεχνικών εμπειρογνωμόνων.

3.1.3. Η νομική και τεχνική ποιότητα των εναρμονισμένων προτύπων πρέπει να διασφαλιστεί, ώστε τα πρότυπα να συμμορφώνονται πλήρως με τις εντολές και τις νομικές απαιτήσεις της ΕΕ, και να περιορίζονται οι απορρίψεις, οι αναθεωρήσεις και οι δικαστικές διαφορές. Αυτή η απαίτηση ποιότητας θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει ότι τα πρότυπα συμβάλλουν στη διαφύλαξη του υψηλού επιπέδου προστασίας των συμφερόντων των συμφεροντούχων που εκπροσωπούνται από τις οργανώσεις του παραρτήματος ΙΙΙ.

3.1.4. Η συμμετοχικότητα και η ισόρροπη συμμετοχή παραμένουν ουσιώδους σημασίας. Επομένως, για να αυξηθεί η νομιμότητα και η εφαρμοσιμότητα των προτύπων, θα πρέπει να ενισχυθεί η συμμετοχή των ΜμΕ και των κοινωνικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των οργανώσεων καταναλωτών και των περιβαλλοντικών φορέων, τόσο στους ευρωπαϊκούς όσο και στους εθνικούς φορείς τυποποίησης.

3.1.5. Πρέπει να διασφαλιστούν η διαφάνεια και η προσβασιμότητα, δεδομένης της σημασίας των εναρμονισμένων και μη εναρμονισμένων προτύπων.

3.1.6. Οι ρυθμίσεις διακυβέρνησης και τα κίνητρα πρέπει να βελτιωθούν, ώστε να διασφαλιστεί η λογοδοσία και η ανταπόκριση στις πολιτικές προτεραιότητες, ιδίως στον ταχέως εξελισσόμενο πράσινο και ψηφιακό τομέα.

3.1.7. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα πρότυπα που αφορούν αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, οι ψηφιακές πλατφόρμες και η προηγμένη αυτοματοποίηση, τα οποία μπορούν να αλλάξουν ριζικά την οργάνωση της εργασίας και την αλληλεπίδραση ανθρώπου-μηχανής.

3.1.8. Η αναθεώρηση πρέπει να διασφαλίζει τον κοινωνικό διάλογο σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο. Τα πρότυπα δεν πρέπει να αφορούν ζητήματα που θα μπορούσαν να εμπίπτουν στο πεδίο του κοινωνικού διαλόγου. Η αρχή αυτή είναι πλήρως αποδεκτή από τους ευρωπαϊκούς κοινωνικούς εταίρους και βασίζεται στις Συνθήκες της ΕΕ ([5]).

4. **Προτεινόμενες νομοθετικές κατευθύνσεις**

4.1. Ο κανονισμός 1025/2012 καλύπτει μόνο τα πρότυπα «*που υποστηρίζουν τη νομοθεσία και τις πολιτικές της Ένωσης*». Παράλληλα με αυτά, υπάρχουν επίσης ορισμένα μη εναρμονισμένα πρότυπα (εθνικά, ευρωπαϊκά και/ή διεθνή) που μνημονεύονται απευθείας στην ευρωπαϊκή νομοθεσία· και άγνωστος αριθμός μη εναρμονισμένων προτύπων (εθνικά, ευρωπαϊκά και/ή διεθνή) που ενσωματώνονται στην εθνική νομοθεσία. Αυτές οι δύο ομάδες προτύπων –που συμπληρώνουν τη σαφώς καθορισμένη ομάδα εναρμονισμένων προτύπων– παραμένουν σε μεγάλο βαθμό άγνωστες. Κατά συνέπεια, η τυποποίηση και τα πρότυπα έχουν πολύ σημαντικότερες επιπτώσεις στην ενιαία αγορά από ό,τι αναγνωρίζεται επί του παρόντος.

([5]) Βλ. την κοινή επιστολή με θέμα «Standardisation bodies must refrain from issuing social standards», την οποία υπέγραψαν η ETUC, η Business Europe, η SMEunited, η SGI Europe στις 27 Ιουνίου 2025.

4.2. Επομένως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να αναπτύξει μέσα για την αξιολόγηση του αντικτύπου των μη εναρμονισμένων προτύπων που παράγονται από τους φορείς τυποποίησης. Τα πρότυπα αυτά πραγματικά επηρεάζουν την εσωτερική αγορά και διαμορφώνουν τη συμπεριφορά των εταιρειών εντός αυτής. Επιπλέον, αρκετές νομικές πράξεις της ΕΕ αναφέρονται σε μη εναρμονισμένα πρότυπα, καθιστώντας σε ορισμένες περιπτώσεις υποχρεωτική την εφαρμογή τους.

4.3. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την αρχή ότι η τυποποίηση πρέπει να παραμείνει τεχνική διαδικασία και δεν θα πρέπει να ρυθμίζει θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο του κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων, όπως οι συνθήκες εργασίας, τα δικαιώματα των εργαζομένων και η διαχείριση του προσωπικού. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές που θα εισαγάγουν μια ρητή αρχή μη παρέμβασης, διευκρινίζοντας ότι τα πρότυπα δεν επηρεάζουν με κανέναν τρόπο την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως αναγνωρίζονται στα κράτη μέλη και σε επίπεδο Ένωσης, ούτε επηρεάζουν το δικαίωμα διαπραγμάτευσης, σύναψης και επιβολής συλλογικών συμβάσεων, ή οποιοδήποτε θέμα καλύπτεται από τον κοινωνικό διάλογο σε ενωσιακό και σε εθνικό επίπεδο.

4.4. Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει ότι η εθελοντική τεχνική τυποποίηση δεν μπορεί και δεν πρέπει να παρεμβαίνει σε τομείς που, βάσει νόμου, αφορούν αποκλειστικά τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Συγκεκριμένα, τα τεχνικά πρότυπα δεν μπορούν να ρυθμίζουν αποκλειστικές επαγγελματικές δραστηριότητες, απαιτήσεις εισόδου, επαγγελματικές δεξιότητες ή δεοντολογικά πρότυπα, τα οποία παραμένουν αποκλειστική αρμοδιότητα του νομοθέτη και των επαγγελματικών κανονισμών.

4.5. Για κάθε αίτημα τυποποίησης θα πρέπει να απαιτείται εκ των προτέρων αξιολόγηση του πεδίου εφαρμογής, προκειμένου να εντοπίζεται οποιοσδήποτε κίνδυνος αλληλεπικάλυψης με τον κοινωνικό διάλογο, τα θεμελιώδη δικαιώματα, την κοινωνική νομοθεσία και με τους τομείς που, βάσει νόμου, αφορούν αποκλειστικά τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Συνεπώς, κάθε αίτημα τυποποίησης θα πρέπει να αναφέρει εάν –και σε ποιο βαθμό– επηρεάζει τους εν λόγω τομείς. Οσάκις εντοπίζονται κίνδυνοι, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι οργανισμοί τυποποίησης και οι τεχνικές επιτροπές τους θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα σε εναλλακτικά μέσα.

4.6. Οι ευρωπαϊκοί και οι εθνικοί οργανισμοί τυποποίησης, καθώς και οι τεχνικές επιτροπές που συγκροτούνται στο πλαίσιο αυτών, πρέπει να διασφαλίζουν την ισόρροπη συμμετοχή των οργανώσεων καταναλωτών και της κοινωνίας των πολιτών, των περιβαλλοντικών φορέων, των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των ΜμΕ. Προκείμενου να διασφαλιστεί ουσιαστική συμμετοχή, οι οργανισμοί τυποποίησης θα πρέπει να άρουν, όσο το δυνατόν, τους οικονομικούς και διοικητικούς φραγμούς επιτρέποντας την ελεύθερη πρόσβαση και συμμετοχή των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των ΜμΕ στις δραστηριότητες τυποποίησης. Θα πρέπει επίσης να εξασφαλιστεί ισότιμη πρόσβαση για τα άτομα με αναπηρία. Επιπλέον, στις οργανώσεις αυτές θα πρέπει να παρέχονται επαρκείς χρηματοδοτικοί πόροι, προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων και κατάρτιση στον τομέα της τυποποίησης, ώστε να ενισχυθεί η τεχνική εμπειρογνωμοσύνη τους, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να εφαρμοστούν μηχανισμοί για την ανακατανομή στις οργανώσεις του παραρτήματος ΙΙΙ των τελών που καταβάλλονται για τη συμμετοχή σε οργανισμούς τυποποίησης.

4.7. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η ευρωπαϊκή τυποποίηση πρέπει να παραμείνει βασικό εργαλείο για την τόνωση της ενιαίας αγοράς, της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας και της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ. Η αναθεώρηση θα πρέπει να διασφαλίζει την αποτελεσματική συμμετοχή των ΜμΕ μέσω απλουστευμένων διαδικασιών, ενισχυμένης ανάπτυξης ικανοτήτων και μεγαλύτερης εκπροσώπησης στις τεχνικές επιτροπές. Τα πρότυπα μπορούν να προσφέρουν εξαιρετικές οικονομικές ευκαιρίες για τις ΜμΕ και για την ενιαία αγορά στο σύνολό της, όχι μόνο ως ζωτικής σημασίας εργαλεία για τη συμμόρφωση, αλλά και ως επένδυση για την ανάπτυξη.

4.8. Η ΕΟΚΕ ζητεί διαφανείς διαδικασίες τυποποίησης. Η σύνθεση των τεχνικών επιτροπών εντός των οργανισμών τυποποίησης σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο θα πρέπει να δημοσιεύεται στους ιστοτόπους τους.

4.9. Λόγω του αυξανόμενου ρόλου των προτύπων, η απεριόριστη και ελεύθερη πρόσβαση καθίσταται ζήτημα κράτους δικαίου και διαφάνειας. Η ΕΟΚΕ συνιστά να διασφαλιστεί τουλάχιστον η εύκολη και ελεύθερη, χωρίς φραγμούς, πρόσβαση στα πρότυπα μόνο για ανάγνωση και να αποσαφηνιστούν οι ευθύνες για τη διασφάλιση της δημόσιας προσβασιμότητας. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να διασφαλιστεί η οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος και η προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

4.10. Η ΕΕ θα πρέπει να αναθεωρήσει τη διεθνή στρατηγική της για την τυποποίηση, ιδίως στο πλαίσιο του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) και της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής (IEC), διασφαλίζοντας ότι τα διεθνή πρότυπα δεν υποβαθμίζουν το πλαίσιο της ΕΕ για την ασφάλεια, την υγεία και τη βιωσιμότητα. Μεταξύ άλλων θα πρέπει να διασφαλίσει ότι τα διεθνή πρότυπα συνάδουν με τα διεθνώς αναγνωρισμένα εργασιακά πρότυπα και την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων. Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να αποτρέψει την εισαγωγή στην ενιαία αγορά προτύπων που δεν συνάδουν με τις αξίες και τη νομοθεσία της χωρίς διασφαλίσεις. Για να μειωθεί αυτός ο κίνδυνος, ο κανονισμός θα πρέπει να ορίζει ότι ένα προϊόν ή μια υπηρεσία μπορεί να προσφέρεται στην εσωτερική αγορά μόνο εφόσον τηρεί τα πρότυπα που έχουν καταρτιστεί, ψηφιστεί και δημοσιευτεί από οργανισμούς τυποποίησης που συμμορφώνονται με τον κανονισμό της ΕΕ για την τυποποίηση.

5. **Κατευθυντήριες γραμμές για την αναθεώρηση του κανονισμού 1025/2012**

5.1. Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι τα εναρμονισμένα πρότυπα θα πρέπει να χρησιμεύουν για την υποστήριξη της τεχνικής εφαρμογής της νομοθεσίας, χωρίς να μετατρέπονται σε εργαλείο κανονιστικής ρύθμισης. Τα εναρμονισμένα πρότυπα δεν πρέπει να αντικαθιστούν, να υπονομεύουν ή να παρεισφρέουν στην κοινωνική νομοθεσία ή τις συλλογικές συμβάσεις. Ως εκ τούτου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν πρέπει, μέσω ενός αιτήματος για ένα ή περισσότερα ευρωπαϊκά πρότυπα, να θίγει το δικαίωμα διαπραγμάτευσης, σύναψης και επιβολής συλλογικών συμβάσεων, ή το δικαίωμα ανάληψης συνδικαλιστικής δράσης, ούτε πρέπει να παρεμβαίνει σε θέματα που ρυθμίζονται μέσω κοινωνικού διαλόγου σε ευρωπαϊκό ή σε εθνικό επίπεδο.

5.2. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα εναρμονισμένα πρότυπα θα παραμείνουν τεχνικά, κάθε αίτημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για εναρμονισμένο πρότυπο θα πρέπει να περιλαμβάνει αξιολόγηση του κατά πόσον επηρεάζει τον κοινωνικό διάλογο, τα θεμελιώδη δικαιώματα ή την κοινωνική νομοθεσία. Η εν λόγω αξιολόγηση θα πρέπει κατόπιν να εξετάζεται από την επιτροπή που προβλέπει το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012. Οι οργανώσεις του παραρτήματος ΙΙΙ θα πρέπει να ενημερώνονται από τη συγκεκριμένη επιτροπή και να τους παρέχεται η δυνατότητα να διατυπώνουν γνώμη σχετικά με το πεδίο εφαρμογής του αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

5.3. Σε κρίσιμους τομείς πολιτικής, όπως η ευρωπαϊκή άμυνα, η ρύθμιση των οποίων θα πρέπει να προφυλάσσεται από εξωτερικές επιρροές και όπου η ευρωπαϊκή στρατηγική αυτονομία θα πρέπει να εφαρμόζεται αυστηρά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να είναι σε θέση να αναπτύσσει κοινές προδιαγραφές αντί να ζητεί ευρωπαϊκά πρότυπα από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης. Κατά την κατάρτιση κοινών προδιαγραφών, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να διασφαλίζει τη συμμετοχή όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών.

5.4. Η ποιότητα θα πρέπει να εξακολουθήσει να αποτελεί προτεραιότητα έναντι της ταχύτητας. Ενώ οι διαδικασίες πρέπει να εξορθολογιστούν μέσω της ψηφιοποίησης και του βελτιωμένου σχεδιασμού, τα συντομότερα χρονοδιαγράμματα δεν πρέπει να αποδυναμώνουν τις προσεκτικές διαβουλεύσεις που απαιτούνται για την παραγωγή προτύπων υψηλής ποιότητας ευθυγραμμισμένων με τις πολιτικές και τις αξίες της ΕΕ. Επομένως, η ταχύτητα δεν θα πρέπει να προωθείται εις βάρος της συμμετοχικότητας και της συναίνεσης. Επιπλέον, τα πρότυπα που επηρεάζουν τον εξοπλισμό του χώρου εργασίας, τα ψηφιακά συστήματα ή την αλληλεπίδραση ανθρώπου-μηχανής θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα ζητήματα ασφάλειας, υγείας και εργονομίας των εργαζομένων ενσωματώνονται πλήρως από το στάδιο του σχεδιασμού.

5.5. Η συμμετοχικότητα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως προϋπόθεση νομιμότητας, ώστε να εξασφαλίζεται η ισόρροπη συμμετοχή της βιομηχανίας, συμπεριλαμβανομένων των ΜμΕ, των οργανώσεων καταναλωτών και της κοινωνίας των πολιτών, των περιβαλλοντικών φορέων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, υποστηριζόμενη από επαρκείς πόρους. Ως εκ τούτου, η χρηματοδοτική στήριξη για τις οργανώσεις του παραρτήματος ΙΙΙ θα πρέπει να αυξηθεί και ο ρόλος των εν λόγω οργανώσεων θα πρέπει να διασφαλιστεί και να διατηρηθεί. Οι ευρωπαϊκές οργανώσεις ενδιαφερόμενων μερών αποτελούν βασικό παράγοντα του συστήματος και πρέπει να διαφυλάσσονται για τους αναγκαίους δημοκρατικούς ελέγχους και ισορροπίες και για την προώθηση των αξιών της ΕΕ. Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι τα διεθνώς θεμελιωμένα πρότυπα που θα υιοθετηθούν ως ευρωπαϊκά πρότυπα δεν αντιβαίνουν στους στόχους της ΕΕ ούτε υπονομεύουν την πολιτική ή τη νομοθεσία της ΕΕ.

5.6. Για να επιτευχθεί ουσιαστική συμμετοχικότητα και να διασφαλιστεί η νομιμότητα του συστήματος τυποποίησης, το άρθρο 6.1 του κανονισμού («Πρόσβαση των ΜμΕ στα πρότυπα») θα πρέπει να τροποποιηθεί. Επί του παρόντος, η παράγραφος αυτή αποτελείται από έναν μη εξαντλητικό, μη δεσμευτικό κατάλογο μέτρων που μπορούν να λάβουν οι εθνικοί οργανισμοί τυποποίησης για τη στήριξη της συμμετοχικότητας, της πρόσβασης και της ουσιαστικής συμμετοχής των ΜμΕ στην τυποποίηση σε εθνικό επίπεδο. Στην πράξη, το άρθρο 6 παράγραφος 1 έχει οδηγήσει σε άνισους όρους συμμετοχής των ΜμΕ μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών. Ο υφιστάμενος κατάλογος μέτρων και όλες οι διατάξεις του θα πρέπει να καταστούν υποχρεωτικά τόσο για τις ΜμΕ όσο και για τις οργανώσεις καταναλωτών, τους περιβαλλοντικούς φορείς και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλιστεί και να διατηρηθεί ο ρόλος αυτών των κατηγοριών ενδιαφερόμενων μερών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έχοντας ως βάση τον ρόλο των οργανώσεων του παραρτήματος ΙΙΙ.

5.7. Σύμφωνα και με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([6]), η ΕΟΚΕ συνιστά να διασφαλιστεί τουλάχιστον η εύκολη και ελεύθερη, χωρίς φραγμούς, πρόσβαση στα πρότυπα μόνο για ανάγνωση –μέσω προσβάσιμης διαδικτυακής πύλης– και να αποσαφηνιστούν οι ευθύνες για τη διασφάλιση της δημόσιας προσβασιμότητας, και παράλληλα να διασφαλιστεί η οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος και η προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης.

5.8. Η τυποποίηση θα πρέπει να συμβάλλει στη βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, προωθώντας την καινοτομία, την παραγωγικότητα και την ανθεκτικότητα, και ενσωματώνοντας παράλληλα τις παραμέτρους της ασφάλειας, της υγείας και του περιβάλλοντος.

5.9. Η ΕΟΚΕ ζητεί να συμπεριληφθεί στον αναθεωρημένο κανονισμό η απαίτηση, όταν οι οργανισμοί τυποποίησης καταρτίζουν, ψηφίζουν και δημοσιεύουν πρότυπα που καθίστανται ευρωπαϊκά εναρμονισμένα πρότυπα, να υποχρεούνται οι εν λόγω οργανισμοί να συμμορφώνονται με τον ευρωπαϊκό κανονισμό για την τυποποίηση.

([6]) Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, C-588/21 P (Malamud)· C-160/20· C-613/14 (James Elliott).

5.10. Η παρακολούθηση και η λογοδοσία θα πρέπει να αυξηθούν μέσω σαφών δεικτών για τα χρονοδιαγράμματα, την ποιότητα, τη συμμετοχικότητα και τον αντίκτυπο, σε συνδυασμό με διορθωτικούς μηχανισμούς, όταν είναι αναγκαίο. Τα μέτρα σε εθνικό επίπεδο υπό την έννοια αυτή θα μπορούσαν να εφαρμόζονται με την τροποποίηση του άρθρου 6 παράγραφος 3 του κανονισμού, το οποίο επιβάλλει στους εθνικούς φορείς τυποποίησης να συλλέγουν και να καθιστούν διαθέσιμα δεδομένα σχετικά με την πρόσβαση και τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών στην τυποποίηση σε εθνικό επίπεδο.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 2026.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Séamus BOLAND